

A Kulturális és Innovációs Minisztérium megbízásából az Nemzeti Kulturális Támogatáskezelő közreműködésével a Csoóri Sándor Alap pályázatot hirdetett a népi kultúra közösségteremtő műfajainak támogatására. A Csúrdöngölő zenekar által benyújtott pályázatot támogatásra érdemesnek ítélte a bíráló bizottság, melyet CSSP-TANCHAZ-2024-0169 azonosító számon vett nyilvántartásba.

A szakmai megvalósítás:

A pályázat megvalósítását megelőzte Hankó Baláznak, a Kultúráért és Innovációért felelős Miniszternek a Csúrdöngölő zenekar néphagyományok továbbadásáért végzett kiemelkedő munkájáért kapott oklevele, melyet a minisztérium Művészetért és Közösségi Művelődésért felelős helyettes államtitkára Novák Irén adott át az első sajóörösi táncházban. A Sajóörösi hagyományteremtő szándékkal megszervezett táncmuzsika sorozat célja az volt, hogy a hátrányos helyzetű vidéki településeken is megismerkedjenek a magyar népi kultúra legszebb mozgásművészeti és zenei gyöngyszemeivel. Az ötödik éve folyamatosan megrendezésre kerülő táncmuzsikák más települések becsatlakozásával vitathatatlanul új lehetőségeket hoztak a helyi közösségek életébe. A pályázat lehetőségeinek kihasználásával, az újabb településeken megvalósuló programokkal, a népi kultúra hagyományainak megélés, az újabb ismeretek elsajátítása, a közös táncolás, éneklés élményének átélése sok gyermek és felnőtt számára adott új és korábban nem tapasztalt érdekes és értékes élményt. Az eredetileg benyújtott pályázat támogatási igényének sajnos csak **40%-át** kapta meg a pályázó. A szakmai koncepció – élő zene, gyerekek és felnőttek táncoktatása, kézműves foglalkozás, ének tanítás - megtartása mellett a támogatásként kapott összeg nem fedezte az eredeti pályázatban vállalt 8 alkalom kiadásait. A kapott támogatási összegből - az előadói tiszteletdíjak csökkentésével és az új települések támogatásával is - csak 6 alkalom finanszírozását tudtuk vállalni a módosító kérelmünkben. A táncmuzsikák sikeressége elsősorban az előadóktól, a rendszerességtől, a helyszíntől és a szervezéstől függ. Fontos szerepet szántunk a táncmuzsikákba jövő közösséggé kovácsolásának, hiszen ilyen típusú kulturális programra ritkán nyílik lehetőség a településeken. A településen élő gyerekek és felnőttek a megrendezett táncmuzsikákban találkozhattak a táncok és énekek megismerésének, a népi kézműves tevékenységek gyakorlati alkalmazásának, a népszokások megismerésének, a jeles napok, jeles ünnepek megélésének élményével. Megismerkedtek a szórakozva tanulás érzésével, miközben a néphagyományokban rejlő értékeket átértékelték, újra foglalták. Új távlatok nyíltak a fiatal faluközösség előtt, melyek ilyen rövid idő alatt is változásokat hoztak a gyerekek és fiatalok, a felnőttek és az idősebb korosztály közötti közösségi kapcsolatokban. A Táncmuzsika eredményességét és hasznosságát mutatja, hogy 2024 őszén és Advent idején megrendezett közösségi családi programokon sokkal nagyobb volt az aktivitás az előző évekhez képest. A táncmuzsikák különleges élményével – zenekari koncert, néprajzi előadás, énektanítás, kézműves kreatív foglalkozások - is igyekeztünk hozzájárulni a településen élők szórakoztatásához. Minden alkalommal néptánc pedagógusok oktattak a táncmuzsikában és élőzenei kísérettel tanították a lépéseket. A sajóörösi táncmuzsikákban sikerült kreatív foglalkozásokat is megvalósítani az adott ünnephez kapcsolódó táncmuzsikák alkalmával. A Csoóri Sándor Alap támogatása nélkül ez a táncmuzsika sorozat nem valósulhatott volna meg. A támogatást köszönjük és reméljük, hogy újabb pályázati támogatással folytatni tudjuk a megkezdett munkát.

Táncmuzsikák időpontjai és helyszínei:

1. 2024.12.14. Művelődési ház Sajóörös
2. 2025.02.08. Művelődési ház Sajóörös
3. 2025.03.14. Művelődési ház Mezőkeresztes
4. 2025.04.12. Művelődési ház Sajóörös
5. 2025.04.27. Tájház Edelény
6. 2025.06.14. Művelődési ház Görbeháza

A táncmuzsikák struktúrája a következő volt:

1. 2024.12.14. Művelődési ház Sajóörös
2. 2025.02.08. Művelődési ház Sajóörös
4. 2025.04.12. Művelődési ház Sajóörös

1. Táncoktatás – ugrós, csárdás, friss, moldvai táncok,
2. Népi kézműves, ill. kreatív foglalkozás ismertetése, folyamatos végzése (mézeskalács díszítés, farsangi álarc készítés, kavics festés, motívum színezés, stb.),

3. Ének- és tánc tanítás – Dunántúli ugrósok, csárdás, friss, moldvai, Rábaközi polgári táncok
4. Tánc tanítás (Bodrogközi táncok),
5. Hangszer bemutatóval egybekötött zenei és néprajzi ismeretterjesztés Bodrogközről és zenei bemutató az adott tájegység zenei kultúrájából,
6. Tánc tanítás (Bodrogközi táncok),

Ismeretterjesztő előadás hangzott el, Bodrogközről melynek keretein belül beszéltünk az adatközlő zenészekről, táncosokról, népviseletről, építészeti kultúráról, emberekről, hagyományápolásról. Bemutatásra került a bodrogközi zene hangzásvilága, adatközlői. Adventi, farsangi és húsvéti népszokásokhoz, ill. ünnepekhez kapcsolódó tánc házakat szerveztünk Sajóörösön.

3. 2025.03.14. Művelődési ház Mezőkeresztes

A március 15-éhez kapcsolódó tánc házban a település ünnepi műsorához illesztettük a zenei koncertet és az azt követő tánc házat. A tánc ház közönsége a városi ünnepre érkezőkből tevődött ki. Így szerencsére nagyon sokan vettek részt a programon.

5. 2025.04.27. Táj ház Edelény

Eredetileg 04.26-ára terveztük a tánc házat a Múzeumok éjszakája című országos rendezvény sorozat helyi állomásaként, de sajnos a Ferenc Pápa temetésének napján nem tudtuk ezt megvalósítani. Így egy nappal később valósult meg a program a táj ház udvarán. A szerényebb számú közönség az autentikus környezetben így is jól érezte magát.

6. 2025.06.14. Művelődési ház Görbeháza

Görbeháza település fennállásának 100 éves jubileumát ünnepelte 06. hó 14-én. Ebből az alkalomból az év során több műfajt érintő kulturális programot szervez a település. A tánc házat a településen működő Világ-Virága Alapfokú Iskola 25 éves munkásságának megünneplésére szerveztük. A művészetoktatásban résztvevő – ma már- felnőttek, gyerekek, szimpatizánsok, szülők, barátok, érdeklődők vettek részt a tánc házban, ill. az azt kísérő programokon. Elsősorban hajdúsági, szatmári táncokat tanítottunk a táncolni vágyóknak.

Az új helyszíneken megvalósuló tánc házakban elsősorban „kis magyarországi” (hajdúsági, szatmári, bodrogközi) táncokat tanítottunk, de betekintést nyújtottunk a moldvai és szilágysági táncok világába is. Minden alkalommal tanítottunk éneket, az adott tájegységhez kapcsolódóan. A mellékletekben csatolásra kerül a tánc házak plakátjai és fotói is. Minden tánc házi alkalmat meghirdettünk a Csúrdöngölő zenekar és a Cuharé Nonprofit Kft. Facebook oldalán, ill. néhány alkalommal élő bejelentkezéssel is igyekeztünk tudatni a külvilággal az eseményt. Facebook-os megjelenéseinkkor használtuk a Csoóri Sándor Alap hastage jelzését.

Az eredeti pályázatban megfogalmazott célok megtartásával, a megrendezésre kerülő tánc házak számát és tematikáját kicsit módosítanunk kellett, mert a kapott támogatás összege jóval kevesebb lett az eredeti pályázati kérelemben megfogalmazott támogatási igényhez képest. A költségvetés számait figyelembe véve döntést kellett hoznunk, hogy az eredeti célok közül mit tartunk meg és mi legyen, amit kihagyunk. A döntésünk az volt, hogy tartsuk meg az eredeti koncepcióból, amit lehet és kérelmezzük a tánc házak számának csökkentését. Kérelmünknek helyt adott a Támogatáskezelő. Így volt, hogy több helyszínen gyermek tánc házat tartottunk és volt, ahol a gyermek és felnőtt tánc házakat együtt tartottuk meg.

Rendkívül sikeres és a jövő közösségének építése szempontjából fontos tánc házakat szerveztünk meg, melyekben a gyerekek között sokan voltak olyanok, akik még nem láttak, vagy hallottak élőben, testközelből hegedűt, brácsát, nagybőgőt, cimbalmot, furulyát, kobozt. Ugyanakkor az elmúlt években tánc házba járók már ismerősként köszöntötték a hangszereket, játékokat, énekeket. Zenekarral, hangszeren játszó zenészekkel, közvetlen környezetükben megszólaló hangszerekkel nagyon ritkán találkozunk, így ez az élmény a közös játékokkal, énekléssel, táncolással még jobban megmaradt a gyerekekben. A szülők és felnőttek, kicsik és nagyok egyöntetű véleménye, hogy a tánc házi programra

hosszú távon szükség van. Egyfajta saját közösség kialakulásának lehattunk tanúi, mely rendkívüli bizakodásra ad okot, hogy folytassuk az elkezdett munkát. Ugyanakkor a felnőtt táncházak közösségének létszámának növeléséhez meg kell találnunk a megfelelő stratégiát.

A pályázati forrás jövőbeli biztosításának reményében köszönjük a támogatást. A pályázattal kapcsolatos fotók és a szakmai beszámoló a www.csurdongolo.webnode.hu honlapon is megtekinthetők. Köszönjük a Csoóri Sándor Alap támogatását és az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő segítő együttműködését a pályázat megvalósításához.

Sajóörös, 2025.07.14. Bíró István

KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS
MINISZTERIUM

Csüddöngölő zenekar

Cuharé Nonprofit Kft.

NEMZETI KULTURÁLIS
TÁMOGATÁSKÉZELŐ

